

SAMFUNDSVIDENSKAB OG SPROG

En spørgeskemaundersøgelse i 2014 blandt studerende på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet om behov for sprogkompetencer i universitetsuddannelserne og i relation til udlandsophold

Af

Marta Kirilova & Karsten Schou

Med bidrag fra stud.mag. Anne Marie Dyrberg

HVILKE SPROG TIL HVILKE STUDERENDE?

Undersøgelser ved Sprogstrategisk satsning, 2014

RESUMÉ	2
1. INDLEDNING.....	3
1.1. Behovsafdækning.....	3
1.2. Undersøgelsens konkrete målsætning.....	4
1.3. Metode	4
1.4. Teknisk afvikling	4
1.5. Biodata	5
1.6. Opsummering: Biodata	7
2. Analyse og præsentation af hovedresultater	8
2.1. SPROGBEHOV PÅ STUDIET	8
2.1.1. Deltagelse i sprogkurser.....	8
2.1.2. Deltagelse i sprogtest	11
2.2. Oplevede sprogbehov.....	12
2.2.1. Forslag til sprogkurser og sprogkomponenter i uddannelsen	14
2.2.2. Generelle forslag til sprogkurser	14
2.2.3. Kommentarer til enkelte fremmedsprog	14
2.3. Opsummering: Sprogbehov på studiet.....	17
3. SPROGBEHOV I RELATION TIL UDLANDSOPHOLD	19
3.1. Spørgsmål til sprogbrug og sprogkurser i udlandet	19
3.1.1. Generelle spørgsmål til udlandsophold.....	19
3.1.2. Sprogbrug i forskellige situationer.....	21
3.1.3. Online undervisning.....	22
3.2. Sprogkompetencer og sprogvanskeligheder	23
3.2.1. Spørgsmål til sproglige vanskeligheder under udlandsopholdet.....	23
3.2.2. Sprogkompetencer og sprogfærdigheder	23
3.2.3. Sprogfærdigheder i faglig og dagligdags sammenhæng	24
○ Læsefærdighed	24
○ Skrivefærdighed	25
○ Lytteforståelse	25
○ Talefærdighed.....	26
3.2.4. Gavner sproglig forberedelse udlandsopholdet?.....	26
3.2.4.1. Uddybende kommentarer til sproglig forberedelse.....	27
3.3. Opsummering: Sprogbehov i relation til udlandsophold	28
4. KONKLUSION	30
5. BILAG.....	32

RESUMÉ

Undersøgelsen *Samfundsvidenskab og sprog* er igangsat som en del af Københavns Universitets (KU) sprogstrategiske satsning, der i perioden 2013-2018 gennemføres som et forskningsunderstøttet udviklingsprojekt, der skal føre til styrkelse af fremmedsprogskompetencerne hos studerende bredt på universitetet. Læs mere om sprogsatsningen på www.cip.ku.dk.

Undersøgelsen er en spørgeskemaundersøgelse, der er udsendt til samtlige studerende på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Der er indkommet 953 svar, hvilket giver en svarprocent på 14,53 %. Undersøgelsen falder i to dele: Én der spørger til sprogbehov i forbindelse med studiet generelt, og én der spørger til sprog i forbindelse med udlandsophold.

Et vigtigt resultat er, at 280 respondenter (30,6 %) svarer, at de har oplevet vanskeligheder i deres uddannelse på grund af manglende sprogfærdigheder, og at disse vanskeligheder knytter sig til både bachelor- og kandidatniveau, men fordeler sig forskelligt mellem niveauerne på fakultetets uddannelser.

Respondenternes besvarelser peger først og fremmest på, at det er fagligt relateret sprogbrug, der giver dem problemer. Der efterspørges først og fremmest støtteforanstaltninger i engelsk til akademiske formål, både læseforståelse, dialog og skriftlig præsentation. 13,4 % af respondenterne giver direkte udtryk for dette behov.

Der viser sig også behov for andre fremmedsprog end engelsk. Spansk nævnes i forbindelse med feltarbejde, hvor kontakt med lokalbefolkningen typisk kræver en god forståelse af det mundtlige sprog. De mest efterspurgte sprog er dog fransk og tysk, og der peges i begge tilfælde på de færdigheder, man skal have for at få udbytte af udlandsophold. For tysk nævnes også muligheden for at kunne læse tekster på originalsproget. En del respondenter har taget sprogkurser ved siden af uddannelsen. Også her samler interessen sig om kurser i fransk og tysk. Sprogene engelsk, arabisk og spansk efterspørges også.

I undersøgelsens sektion om udlandsophold svarer 270 respondenter (29,4 %), at de har været på udlandsophold, og 38 % af de udrejsende angiver, at de har oplevet sproglige barrierer under udlandsopholdet. Ifølge respondenternes kommentarer findes barriererne i mange sammenhænge, men skrivefærdighed volder især vanskeligheder, fordi det krævede formuleringsniveau lægger beslag på en stor del af opmærksomheden, og det gør det vanskeligt samtidig at forholde sig til det akademiske indhold. Talefærdighed er også en væsentlig barriere i faglige sammenhænge, fordi en begrænset sprogbeherskelse kan gøre det vanskeligt at byde ind i undervisningssituationerne. I kommentarerne spores en vis angst i tilknytning til dette, og det opleves som hæmmende for det faglige udbytte.

35 % af de udrejsende respondenter angiver, at de ville have kunnet få mere ud af deres udlandsophold, hvis de havde været bedre forberedt, og undertiden er sprogbarrieren styrende for, hvilke kurser de udrejsende studerende vælger.

Der tegner sig alt i alt et billede af, at samfundsvidenskabelige studerende har behov for at styrke deres kompetencer i en række fremmedsprog, som indgår i deres studier eller benyttes ved udlandsophold. Indtrykket er endvidere, at de studerende synes at være bevidste om behovet, og at de er villige til at gøre en indsats i den anledning. Flere af dem stiller forslag om sprogkurser og støtteaktiviteter, som de mener, KU burde tilbyde dem, og enkelte fremhæver som eksempel tilbud, man finder på udenlandske universiteter.

1. INDLEDNING

Denne rapport beskriver en undersøgelse af behov for sprogkompetencer hos studerende på **Det Samfundsvidenskabelige Fakultet (SAMF)**. Undersøgelsen er et af de planlagte tiltag under KUs sprogstrategiske satsning og er som sådan den anden i rækken af forskningsmæssige sprogstrategiske undersøgelser. Med den sprogstrategiske satsning gør KU fælles sag med en række universiteter verden over, som satser særligt på at fremme flersprogethed hos studerende og kandidater for på denne måde at sikre en international dimension i de studerendes uddannelsesforløb og i deres adgang til et globalt arbejdsmarked. I KUs Strategi 2016 bliver styrkelsen af sprogkompetencer fremhævet som et satsningsområde, hvor man skal *”arbejde med at styrke de studerendes og ansattes sprogkompetencer også i andre fremmedsprog end engelsk”* (Københavns Universitets Strategi 2016, side 31). For at udfylde strategien nedsatte Rektor i forsommeren 2012 Sprogstrategisk Udvalg. Alle universitetets fakulteter var repræsenteret i udvalget, som også havde studenterrepræsentation. Efter indstilling fra Sprogstrategisk Udvalg valgte universitetet at igangsætte et femårigt forskningsunderstøttet udviklingsprojekt. Projektet skal udvikle og understøtte universitetspædagogiske løsninger, der sikrer de bedste rammer for sproglig kompetenceudvikling for de studerende.

I perioden 2013-2018 gennemfører KU sprogsatsningen som et forskningsunderstøttet udviklingsprojekt, der skal føre til styrkelse af sprogkompetencerne hos studerende bredt på universitetet. Som overordnet formål skal projektet sikre, at de studerende bliver rustet til studie- og praktikophold i udlandet og til den stigende internationalisering i uddannelsesmiljøerne og på arbejdsmarkedet.

Sprogsatsningen har et bredt kommissorium, der dækker en lang række forhold, hvor sprog spiller en rolle i forhold til uddannelserne. To af kommissoriets punkter danner udgangspunkt for nærværende undersøgelse:

- *Afdækning af, hvilke sprogunderstøttende aktiviteter der kan iværksættes for at sikre, at de studerendes sprogkompetencer er dækkende i forbindelse med studie- og praktikophold i udlandet*
- *Løbende afdækning af behovet for at vedligeholde og styrke de studerendes sprogkompetencer på flere sprog: engelsk, andre fremmedsprog og dansk som andetsprog*

1.1. Behovsafdækning

Sprogsatsningen er tænkt som et brugerorienteret og brugerdrevet projekt. Behovsafdækning er derfor et nøgleord og en forudsætning for sprogsatsningens eksistens og succes. Udgangspunktet er at identificere og analysere såvel kendte som ikke-erkendte behov og på den baggrund foreslå løsninger til konkrete faglige miljøer. Sådanne løsningsforslag kan enten knytte sig til en eksisterende praksis eller udvikles som helt nye initiativer, hvis der er behov for det. Der arbejdes endvidere med at identificere behov og løsninger, der kan fungere på tværs af institutter, fakulteter eller hele KU. Behovsafdækningen er derfor en kompleks konstruktion, der dels omfatter dialog med lokal uddannelsesledelse, fagmiljøer og KUs centrale enheder, og dels afgrænsede undersøgelser i form af spørgeskemaundersøgelser og fokusgruppeinterview. Med sprogsatsningen foretager KU en omfattende økonomisk, politisk og pædagogisk investering, som kræver et langsigtet overblik og faglig kontinuitet. Dette sikres ved en systematisering af erfaringer og initiativer samt ved, at der undervejs trækkes på dansk og international forskning vedrørende sprog i de videregående

uddannelser. Et væsentligt element er inddragelse af vigtig viden om læring, som ikke kan udvikles uden systematiske behovsanalyser. Da disse behovsanalyser bl.a. kommer til at fungere som beslutningsgrundlag ved udvikling af nye tiltag, er det afgørende, at de tager udgangspunkt i dialog med ledelse og faglige miljøer.

1.2. Undersøgelsens konkrete målsætning

1. at afdække hvordan studerende på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet forholder sig til forskellige aspekter af spørgsmålet om sprogkompetencer som en del af deres uddannelse på KU og i forbindelse med udlandsophold
2. at få en indikation af de erfaringer, studerende på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har med at bruge fremmedsprog i løbet af deres uddannelse samt de udfordringer, de selv oplever i den forbindelse
3. at tilvejebringe viden, som kan anvendes som grundlag for fremtidige beslutninger om sprogkompetencer i relation til udlandsophold og uddannelserne på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

1.3. Metode

Undersøgelsen tager udgangspunkt i dialogen med uddannelsesrepræsentanter og ledelse på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, hvor der har været møder dels med uddannelsesledelsen og dels med fakultetets internationale koordinator. Dialogen med de forskellige interessenter blev indledt i slutningen af 2013, og der har været indsamlet materiale til nærværende undersøgelse gennem studieåret 2013-14.

Spørgeskemaet falder i fire dele. Først spørges til respondenternes baggrund. Dernæst stilles spørgsmål til deres erfaringer med sprogaktiviteter i løbet af uddannelsen. I den tredje del kommer spørgsmål til hhv. udvekslingsophold, praktik og- eller feltarbejde, og til sidst stilles en række åbne spørgsmål, som giver respondenterne muligheder for at kommentere alle ovenstående forhold og give forslag til sprogkurser og sprogaktiviteter såvel i uddannelsen som i relation til udlandsopholdet.

Præsentationen og analysen af data behandles i tre hovedafsnit:

- 1) **Biodata**, såsom alder, uddannelsesretning, uddannelsesniveau mm.
- 2) **Sprogbehov på studiet**, her især respondenternes oplevelse af behov for sprogkompetencer samt erfaringer med sprogkurser og sprogtest
- 3) **Sprogbehov i relation til udlandsophold**, fx sprogbrug i forskellige kontekster og situationer, i forbindelse med såvel udveksling som praktik og feltarbejde
- 4) **Konklusion**

1.4. Teknisk afvikling

Undersøgelsen blev gennemført ved hjælp af spørgeskemaprogrammet ”SurveyXact” (<http://www.surveyxact.dk/>). Undersøgelsen er gennemført anonymt, og det er ikke muligt at henføre besvarelser til bestemte navngivne deltagere. Vi har dog i rapporten brugt citater fra respondenterne, hvor de optræder med uddannelsesretning og i nogle tilfælde opholdsdestination.

Spørgeskemaet blev tilsendt Studenterservice på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, hvorfra en AC-vejleder sendte den videre til studievejledningen på de enkelte uddannelser i løbet af marts 2014. Studievejlederne distribuerede spørgeskemaet videre til de respektive studerende, som var officielt indskrevet på SAMFs seks uddannelser: Antropologi, Psykologi, Samfundsfag, Sociologi,

Statskundskab og Økonomi. Påmindelse blev udsendt via vejlederne to uger efter den første mail. Det blev lukket for besvarelser d. 11. april 2014.

Selv om det var meningen, at samtlige studerende på SAMF skulle modtage spørgeskemaet, ved vi reelt ikke, hvor mange det er nået frem til. If. den officielle KU-statistik var der på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i 2013 indskrevet 6557 studerende, så dette tal er vores udgangspunkt ved gennemgangen af biodata.

1.5. Biodata

Der er indkommet besvarelser fra i alt 953 respondenter. Sammenholdt med SAMF-bestanden i 2013, giver det en svarprocent på 14,53 %. Af de 953 respondenter har 900 (svarende til 94,43 %) besvaret alle spørgsmål i spørgeskemaet, mens 53 kun har angivet nogen svar, idet de undervejs har afbrudt deres besvarelse.

Respondenternes alder fordeler sig ikke afvigende i forhold til aldersprofilen blandt fakultetets eller KUs studerende. 43,5 % ligger inden for aldersgruppen 22-24 år. Ser vi på aldersgruppen 21-25, år dækker den 65,4 % af respondenterne eller godt to tredjedele. Bemærkelsesværdigt er det kun 699 respondenter eller 73,3 % af alle, der besvarer spørgsmålet om alder.

Tabel 1
Respondenternes alder

	Antal	Procent
17 år	1	0,1 %
19 år	13	1,9 %
20 år	36	5,2 %
21 år	79	11,3 %
22 år	101	14,4 %
23 år	95	13,6 %
24 år	108	15,5 %
25 år	74	10,6 %
26 år	58	8,3 %
27 år	36	5,2 %
28 år	30	4,3 %
29 år	21	3,0 %
30 år	8	1,1 %
31 år	8	1,1 %
32 år	5	0,7 %
33 år	1	0,1 %
34 år	1	0,1 %
35 år eller derover	24	3,4 %
I alt	699	100,0 %

Sociologi og antropologistuderende er stærkere repræsenteret blandt respondenterne end i den samlede population på fakultetet (Tabel 2). Modsvarende er de øvrige uddannelser en anelse

underrepræsenterede. Forskellene er dog ikke så store, at enkelte uddannelser kommer til at skævvride resultaterne.

Tabel 2

SAMF-respondenter (2014)	Antal	Procent	SAMF- studerende (2013)	Procent
Antropologi	156	16,4 %	623	9,5 %
Psykologi	190	19,9 %	1.571	23,98 %
Samfundsfag	21	2,2 %	69	1,5 %
Sociologi	187	19,6 %	760	11,62 %
Statskundskab	204	21,4 %	1.650	25,19 %
Økonomi	195	20,5 %	1.877	28,66 %
I alt	953	100,0 %	6550	100 %

Blandt respondenterne er der ikke stor forskel på antallet af BA- og KA-studerende. Denne fordeling (Tabel 3) er ikke langt fra proportionen på hele KU, hvor der er 57 % BA-studerende og 43 % på kandidatuddannelserne.

Tabel 3

Respondenternes uddannelsesstadi

	Antal	Procent	Antal (SAMF 2013)	% (SAMF 2013)
Bachelor	525	55,1 %	3482	53,16 %
Kandidat	427	44,9 %	3068	46,84 %
I alt	952	100,0 %	6550	100 %

If. Tabel 4 angiver de studerende på bacheloruddannelserne at være på andet, fjerde eller sjette semester i nogenlunde lige andele.

På kandidatuddannelserne angiver cirka 60 % at være på andet eller fjerde semester. 16,4 % og 22,7 % angiver at være på henholdsvis første eller tredje semester. Da spørgsmålet er stillet i forårssemestret, kan angivelsen af første og tredje semester enten henføres til februar optag eller skyldes forsinkelser, hvor respondenterne angiver, hvor de rent faktisk befinder sig i forhold til normalstudieplanen. Denne usikkerhed er ikke usædvanlig, og billedet afviger ikke fra det, vi i øvrigt ser på KU.

Tabel 4
BA-semester (1-6)

	Antal	Procent
1.semester	6	1,2 %
2.semester	160	30,8 %
3.semester	4	0,8 %
4.semester	179	34,4 %
5.semester	19	3,7 %
6.semester	152	29,2 %
I alt	520	100,0 %

KA-semester (1-4)

	Antal	Procent
1.semester	69	16,4 %
2.semester	113	26,8 %
3.semester	96	22,7 %
4.semester	144	34,1 %
I alt	422	100,0 %

1.6. Opsummering: Biodata

953 respondenter udfyldte kategorierne med baggrundoplysninger. På de mest basale variable som alder og uddannelsestrin svarer gruppen af respondenter til SAMFs samlede studenterbestand. Fordelingen på uddannelser viser, at antropologi og sociologi dog er en smule stærkere repræsenteret end de øvrige uddannelser. Ved en teknisk fejl blev variabelen køn ikke inddraget i undersøgelsen. Køn kunne muligvis have kvalificeret respondenternes svar yderligere; dog påviste undersøgelsen ”Udlandsophold og sprog” ikke nogen nævneværdig forskel i hhv. kvindelige og mandlige respondentes svar.

2. Analyse og præsentation af hovedresultater

I de følgende sektioner beskrives undersøgelsens hovedresultater med hensyn til to områder:

- Sprogbehov på studiet, herunder deltagelse i sprogkurser og sprogtest, samt de studerendes oplevede sprogbehov i uddannelsen (afsnit 2)
- Sprogbehov i relation til udlandsophold, herunder spørgsmål til sproglig forberedelse, sprogbrug og sprogbehov i forskellige kontekster, samt online undervisning (afsnit 3)

For hver af disse sektioner beskrives det samlede resultat for alle respondenter. Baggrundsvariablen uddannelse inddrages løbende, hvor det er relevant. Analyserne baserer sig alene på deskriptiv statistik: Hvert resultat vises ved angivelse i tabel eller diagram af den procentvise svarfordeling på de kategorier, der var opstillet i spørgeskemaet. Endvidere gennemgås en række åbne svar, hvis indhold vises og analyseres efter emne.

2.1. SPROGBEHOV PÅ STUDIET

2.1.1. Deltagelse i sprogkurser

I denne sektion spørges de studerende, om de har deltaget i sprogkurser både på KU og uden for KU. Resultatet viser, at kun 40 studerende eller 4,3 % angiver at have deltaget i et KU-sprogkursus.

Tabel 5

Har du deltaget i sprogkurser på KU?	Antal	Procent
Ja	40	4,3 %
Nej	900	95,7 %
I alt	940	100,0 %

Af de 40, der har deltaget i sprogkurser på KU, siger 29, at formålet var forberedelse til udlandsophold (Tabel 6). Da der er tale om et åbent spørgsmål, er der anført en række uensartede svar, hvor ”propædeutik” kan være antropologistuderendes deltagelse i sprogkurser på propædeutikfag, og ”sidefag” med en vis sandsynlighed referer til gymnasiesidefag for studerende på Samfundsfag. Ingen af de studerende har dog deltaget i et sprogkursus som konkret hjælp til en faglig aktivitet på studiet.

Tabel 6

Hvad var formålet med kurset?	Antal
Forberedelse til udlandsophold	29
Propædeutik	2
At lære dansk	2
At lære arabisk	2
Andet, fx sidefag i sprog	2
Hjælp til faglig aktivitet (fx tysk eller fransk til læsning af tekster)	0
I alt	37

Når kun 40 har taget sprogkurser på KU, er det bemærkelsesværdigt, at mere end dobbelt så mange har benyttet sig af sprogkurser uden for KU (96 eller 10,3 %).

Tabel 7

Har du deltaget i et kommercielt sprogkursus mens du læste på KU?

	Antal	Procent
Ja	96	10,3 %
Nej	836	89,7 %
I alt	932	100,0 %

De kommercielle sprogkurser, dvs. sprogkurser de studerende betaler for, tages i de to sidste år af bacheloruddannelsen og det første år af kandidatuddannelsen. Det kan tyde på, at det er kurser, der tages som støtte til studieaktiviteter.

Tabel 8

Hvornår i løbet af din uddannelse deltog du i kurset?

	Antal	Procent
1. - 2. semester (BA)	11	11,6 %
3. - 4. semester (BA)	32	33,7 %
5. - 6. semester (BA)	38	40,0 %
7. - 8. semester (KA)	26	27,4 %
9. - 10. semester (KA)	3	3,2 %
I alt	95	100,0 %

Der er en meget stor spredning med 18 forskellige sprog, men hovedinteressen samler sig om fem sprog: fransk, tysk, spansk, engelsk og arabisk – med fransk og tysk som topscorerne med henholdsvis 37,9 % og 18,9 %.

Tabel 9

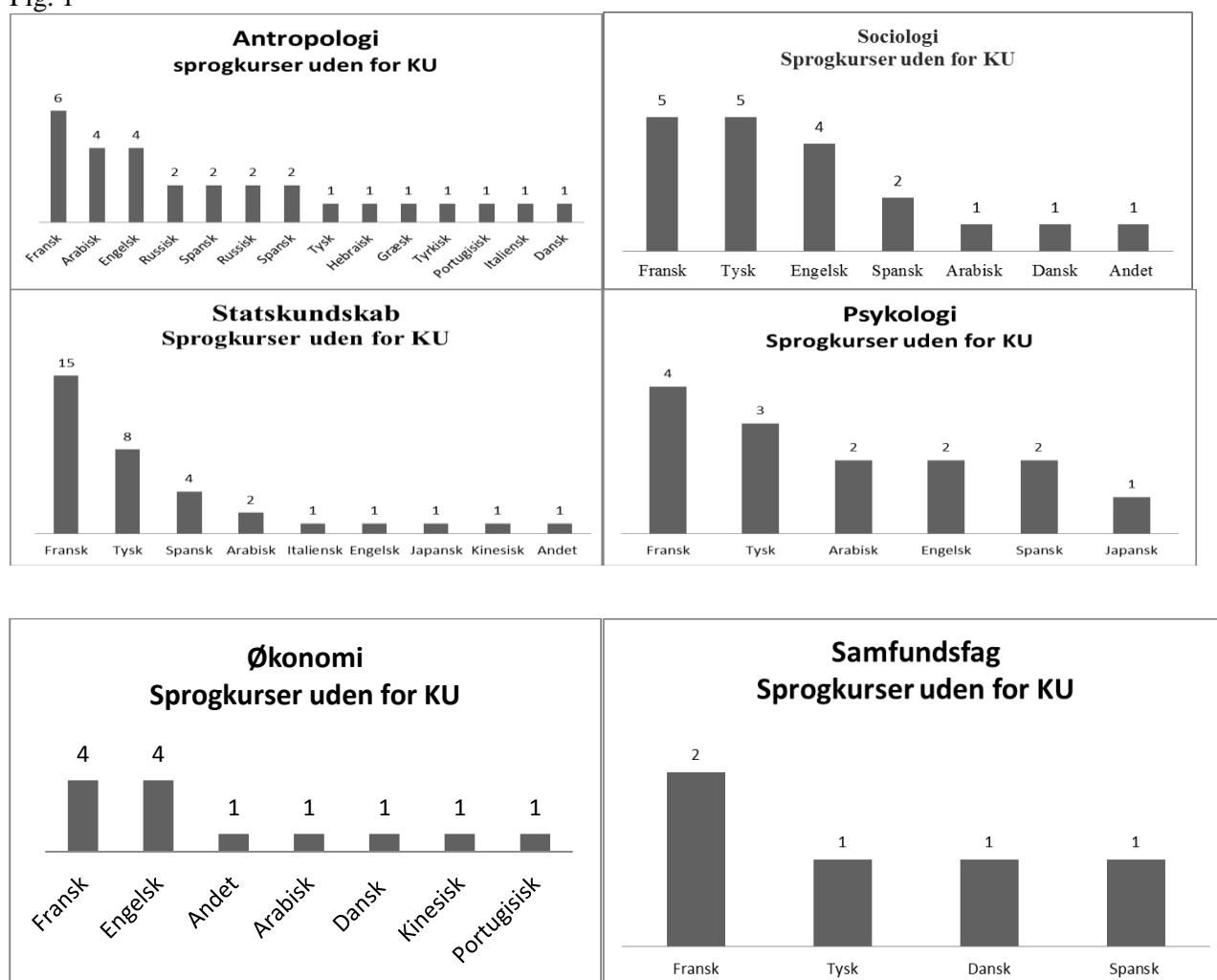
Hvilke(t) sprog lærte du på dette kursus?

(flere svar)	Antal	Procent
Fransk	36	37,9 %
Tysk	18	18,9 %
Spansk	11	11,6 %
Engelsk	13	13,7 %
Arabisk	10	10,5 %
Dansk	4	4,2 %
Italiensk	2	2,1 %
Portugisisk	2	2,1 %
Japansk	2	2,1 %

(flere svar)	Antal	Procent
Kinesisk	2	2,1 %
Polsk	1	1,1 %
Russisk	1	1,1 %
Tyrkisk	1	1,1 %
Andet (fx hebraisk, swahili, thai, græsk, islandsk)	8	8,4 %
I alt	>95	>100,0 %

Fordelingen på uddannelser viser, at der er interesse for fransk på alle uddannelserne (Fig. 1). Engelsk er interessant på de fleste uddannelser undtagen Samfundsfag. Der synes at være behov for tysk på Sociologi, Psykologi og Statskundskab. Der er en interesse for arabisk og en del andre sprog på Antropologi.

Fig. 1

26 eller 2,8 % af respondenterne oplyser, at de har taget online sprogkurser under deres studier, og som det fremgår af det efterfølgende fig. 2, er det igen fransk og tysk, der har været mest interesse for, ligesom tabel 12 viser, at kurserne typisk tages på de sidste to år af bacheloruddannelsen. Det peger igen på, at kurserne sandsynligvis tages som støtte til uddannelsen.

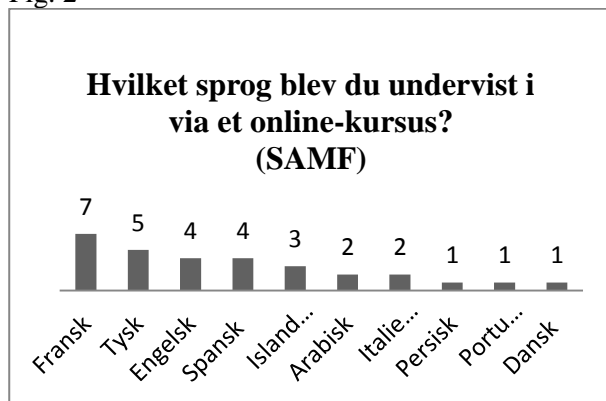
Tabel 11
Har du tidligere deltaget i online sprogkurser mens du læste på KU?

	Antal	Procent
Ja	26	2,8 %
Nej	904	97,2 %
I alt	930	100,0 %

Tabel 12
Hvornår deltog du i et online sprogkursus?

	Antal	Procent
1. - 2. semester (BA)	8	32,0 %
3. - 4. semester (BA)	10	40,0 %
5. - 6. semester (BA)	10	40,0 %
7. - 8. semester (KA)	2	8,0 %
9. - 10. semester (KA)	2	8,0 %
I alt	25	100,0 %

Fig. 2

2.1.2. Deltagelse i sprogtest

Undersøgelsen indeholder også spørgsmål om deltagelse i sprogtest, som typisk tages forud for udlandsophold. 17,4 % af respondenterne har taget en sprogtest, og det store volumen ligger på tests i engelsk og her i særdeleshed TOEFL-testen, som 120 angiver at have taget.

Tabel 13

Har du taget en kommerciel sprogtest?	Antal	Procent
Ja	163	17,4 %
Nej	773	82,6 %
I alt	936	100,0 %

Hvilken sprogtest har du taget?

	Antal	Procent
TOEFL	120	73,40 %
Cambridge, PET, FCE	19	11,6 %
IELTS	13	8,00 %
Goethe Zertifikat	7	4,20 %
Anden (kinesisk, spansk, fransk, anden)	5	3,0 %
I alt	164	100,0 %

2.2. Oplevede sprogbehov

Der stilles i undersøgelsen et generelt spørgsmål om, hvorvidt de studerende har haft vanskeligheder på studiet på grund af manglende sprogfærdigheder som for eksempel ikke at kunne læse tekster på originalsproget, formidle viden på andre sprog end dansk eller klare sig i udlandet i forskellige sammenhænge. I spørgsmålet gives eksempler på eventuelle problemområder, såsom Academic English, akademisk dansk, læsefærdigheder i tysk, mundtligt spansk, administrativt fransk osv. Svarene fordeler sig således:

Tabel 14

Har du haft vanskeligheder på studiet pga. manglende sprogfærdigheder?

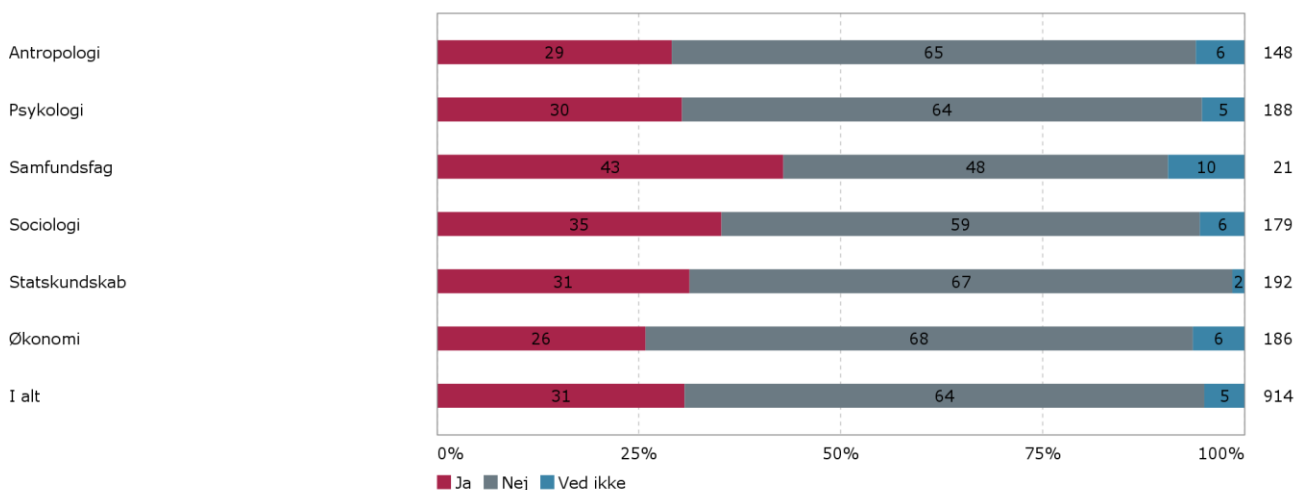
Respondenter	Antal	Procent
Ja	280	30,6 %
Nej	588	64,3 %
Ved ikke	46	5,0 %
I alt	914	100,0 %

Vi kan konstatere, at næsten en tredjedel tilkendegiver, at de har oplevet en sproglig barriere i løbet af deres studier. Det er et andel, der kan give anledning til overvejelser om mere detaljerede undersøgelser på uddannelserne, da den høje andel kan være en indikation af, at de studerendes forudsætninger kan udgøre en udfordring i forhold til såvel uddannelseskvaliteten som studiefremdriften.

I krydstabuleringen med de studerendes uddannelse i nedenstående figur viser resultatet, at bortset fra en del ”ja”-svar blandt den ret lille andel, som Samfundsfag udgør, er der ikke nogen stor forskel i antallet af respondenter, der angiver at have oplevet sproglige vanskeligheder på fakultetets forskellige uddannelser. Tallet svinger fra 26 % på Økonomi til 35 % på Sociologi. Det vil sige, at det ligger mellem en fjerdedel og en tredjedel på tværs af fakultetet.

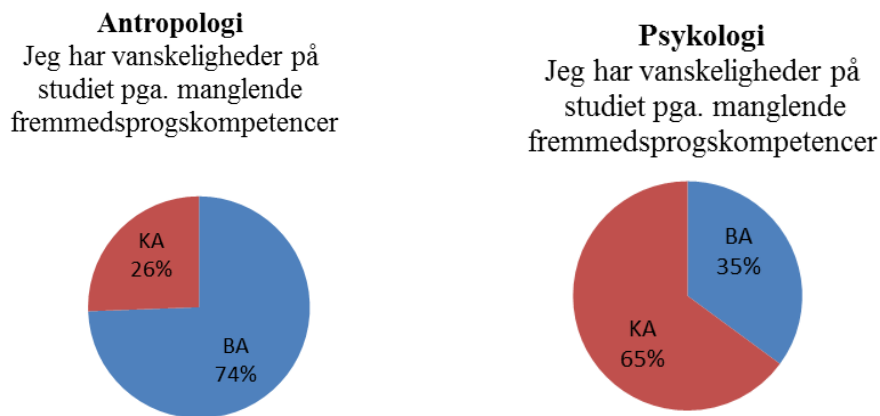
Fig. 3

Har du haft vanskeligheder på studiet pga. manglende sprogfærdigheder - fordelt på uddannelse

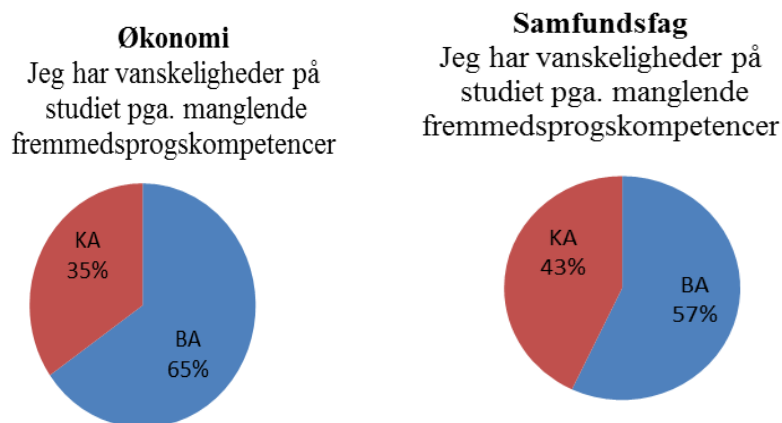

Fordeling over bachelor- og kandidatstuderende for hver uddannelse, der har oplevet sproglige barrierer, giver et billede af, hvor de enkelte uddannelser skal se hen for at identificere de steder i uddannelserne, hvor barriererne måtte være. I nedenstående fig. 4 fremgår det, at oplevelsen af problemerne på Antropologi klart er størst på bacheloruddannelsen, men det forholder sig omvendt på psykologiuddannelsen.

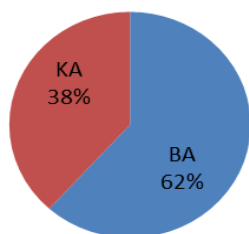
Fig. 4

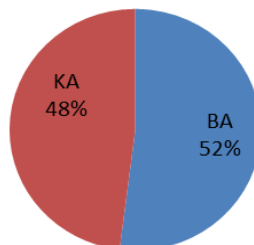
Problemerne ser ud til at være størst på bachelorniveau for Statskundskab, Samfundsfag og Økonomi, men her er forskellen på niveauerne lidt mindre udtalt end for Antropologi. På Sociologi er vanskelighederne nogenlunde lige fordelt mellem BA- og KA-niveau.

Statskundskab
Jeg har vanskeligheder på
studiet pga. manglende
fremmedsprogskompetencer

Sociologi
Jeg har vanskeligheder på
studiet pga. manglende
fremmedsprogskompetencer

2.2.1. Forslag til sprogkurser og sprogkomponenter i uddannelsen

I en åben svarmulighed blev studerende, som angav, at de har haft svært ved studiet på grund af manglende færdigheder i et fremmedsprog, bedt om at give forslag til sprogkurser eller sprogkomponenter som vil kunne forbedre deres fagkompetencer. I alt 206 studerende skrev kommentarer til dette forhold. Disse kommentarer kan opdeles i følgende to underkategorier:

- Kommentarer til udbuddet af sprogkurser (KUs sprogkurser generelt)
- Kommentarer til sprogkurser med specifikke sprog i sigte, herunder italiensk, portugisisk, svensk, norsk, tysk, spansk, fransk, akademisk dansk og akademisk engelsk

2.2.2. Generelle forslag til sprogkurser

I 19 af de 206 kommentarer efterspørger respondenterne en række konkrete tiltag: skrivekurser, samtalekurser, faglige formidlingskurser, læsekurser og kurser i fremmedsproglige fagtermer. Det ser ud til at være vigtigst for de studerende, der oplever vanskeligheder, at kunne træne såvel mundtlig som skriftlig diskussion af faglige problemstillinger på et fremmedsprog.

En psykologistuderende foreslår for eksempel, at førstesemestret på bacheloruddannelsen kunne bruges på at præsentere fagudtryk på forskellige fremmedsprog, som har relevans for psykologistudiet. En sociologistuderende skriver, at KU burde indgå samarbejde med eksterne sprogudbydere, *så man kunne få kurser til attraktive priser (evt. i sommerferie hvor der er god tid)*, og en økonomistuderende nærmest råber igennem sin besvarelse: *UDBYD NOGLE KURSER! Gerne frivillig deltagelse og alt muligt. Det er ligemeget - bare der kom noget*. Der foreslås endvidere, at alle studerende fik udarbejdet et engelsk resume til fx øvelserne tilknyttet et undervisningsforløb, således at der også kom øvelser i skriftlig formidling på engelsk under hver faglig disciplin. To studerende skriver også, at KU burde hjælpe med testforberedende kurser som fx TOEFL og Alliance Francais i forhold til udvekslingsaftaler.

2.2.3. Kommentarer til enkelte fremmedsprog

I denne kategori gennemgår vi udsagn, der knytter sig til bestemte fremmedsprog, som respondenterne efterspørger træning i.

- **Nordiske sprog**

Nordiske sprog, herunder især svensk, opleves som et problem for enkelte studerende. En psykologistuderende erkender for eksempel, at tekster på svensk er så svære at forstå, at vedkommende har måttet springe dem over. En sociologistuderende skriver ligeledes: *Jeg har på ingen måde svært ved at læse hverken akademisk dansk eller engelsk, men jeg synes faktisk nogle gange at akademiske tekster på svensk er ret svære.* Også en statskundskabsstuderende påpeger: *Det var en udfordring at læse svensk og norsk litteratur, som var obligatorisk pensum på BA, og en anden psykologistuderende mener, at det især er problematisk at læse svensk, fordi man alt for nemt kan misforstå betydningen af ord, der ligner danske ord.*

- **Tysk, fransk og spansk**

12 studerende kommenterer specifikt behov for sprogfærdigheder i tysk. At kunne læse originalværker på tysk og bruge tysk på studiet samt i relation til udlandsopholdet mener de vil komme dem til gode, fx *Især muligheden for at kunne læse tekster på originalsproget (hovedsageligt tysk og fransk) ville have været en stor fordel. Generelt føler jeg at adgangen til et globalt arbejdsmarked havde været betydeligt forbedret, hvis jeg havde haft mulighed for at supplere det faglige med noget sprogligt,* skriver en statskundskabsstuderende. Og en anden statskundskabsstuderende påpeger: *Det ville herligt, om KU gad udbyde tyskundervisning. Vi går glip af utrolig meget viden, når vi kun støtter os op ad engelsk. Det er en skam.*

Fransk omtales af 17 studerende som et oplagt sprog at blive styrket i fx: *Det var et problem da jeg var på udveksling, at jeg ikke talte bedre fransk. Både fagligt og socialt. Det opleves særligt som problematisk at det virker til at uni tror at sprogkompetencer kun er engelske. Der er altså ingen der bliver imponeret over at en kandidat taler engelsk -det er en forventning, at vi kan det. Fremmedsprog i dag er andre sprog end dansk og engelsk,* skriver en økonomistuderende.

Flere nævner behov for brush-up kurser i tysk og fransk, som kan foregå online, og som kan genopfriske deres skolekundskaber, samt kurser i læsefærdighed i tysk og fransk, der kan skabe en toning i uddannelsen.

To studerende henviser til hhv. Freie Universität og Humboldt Universität i Berlin som ressourcecentre og et eksempel på, hvordan sprogkompetencer kan trænes og styrkes omkostningsfrit i en række sprog, fx: *På Freie Universität Berlin hvor jeg læser nu har de et sprogcenter hvor alle studerende kan søge om at komme på sprog-semesterkurser med en uddannet underviser. Dog er der begrænsede pladser, men det er i udgangspunktet for alle. Derudover kan alle sidde oppe i sprogcentret og lave opgaver, se film, høre lydbøger mm på det sprog de træner. De står også for tandempartner-programmet og man søger om en tandempartner gennem dem. I tilfælde af sådan et program, burde dog samarbejdes med de andre universiteter i Kbh, dvs. at KU ikke bare havde deres eget.*

En statskundskabsstuderende på ophold ved Humboldt Universitet skriver endvidere: *Det burde være et krav, at fagets klassikere blev læst på originalsprog: tysk, engelsk og fransk, hvis man havde lidt ambitioner på de studerendes vegne, jeg har studeret i Tyskland, og jeg kunne konstatere, at dét krav var blevet stillet mine tyske medstuderende. Det var med til at sikre dem en helt anden ballast, end jeg kom med fra KU. For at sikre at denne læsning var mulig, var fremmedsprogskurser på universitetets sprogfakultet gratis for alle studerende på alle fag. Kurserne var tilrettelagt, så man efter en test kunne studere sig et eller to niveauer op på den europæiske sprogskala hvert semester. Se dét burde KU stræbe efter at efterligne.*

Spansk bliver nævnt i mindre grad, og primært i relation til feltarbejde, hvor især mundtlige færdigheder efterspørges.

- **Akademisk dansk**

7 studerende peger på et behov for akademisk dansk og dansk som andetsprog. To af dem er nordiske studerende, én er international full degree studerende og tre er studerende fra Danmark. De foreslår generel indføring i akademisk dansk og dansk grammatik i begyndelsen af studiet, og en studerende mener, at alle - også undervisere - med fordel kunne tilbydes kurser i dansk retstavning og grammatik.

- **Akademisk engelsk**

125 kommentarer (eller over halvdelen af alle 206 kommentarer) omhandler forslag til kurser i akademisk engelsk. Der efterspørges stort set alle former for akademisk engelsk, herunder såvel mundtlige som skriftlige kompetencer. Respondenterne ønsker i høj grad at forbedre deres akademiske og almene ordforråd samt få styr på den engelske grammatik. De gør opmærksom på, at gymnasiet i Danmark ikke nødvendigvis forbereder dem til universitetets høje sproglige krav. Gratis kurser i akademisk engelsk er derfor et ønske fra mange. Respondenterne nævner en række forslag, fx: introkurser og studieteknikkurser enten inden studiet eller på første semester, crash-kurser, lynkurser i skriftlig akademisk engelsk, sprogtekniske kurser, kurser i engelsk som forretningssprog, muligheder for tandemundervisning (med inspiration fra Universitetet i Malmö), læsekurser, kurser i mundtlig fremstilling med henblik på faglige diskussioner, integrerede kurser tilknyttet et relevant fagelement, og endda udvikling af en KU-online ordbog i fagspecifikt akademisk engelsk.

Nogle respondenter mener, at muligheden for at skrive og aflevere opgaver på engelsk "automatisk" vil styrke deres skrivefærdigheder, mens andre advarer mod pludselige eksaminer på engelsk, fx: *Selvom man lærer at forstå sproget gennem kurset [makro- og mikroøkonomi] er det min fornemmelse at mange ikke får alt det de kunne ud af forelæsningsne de første 2-3 uger fordi de desperat forsøger at forstå alle de nye begreber og nye ord (...) I forbindelse med de fag der laves om til en engelsk eksamen tror jeg at man bør give de studerende mulighed for at få kurser i engelsk sideløbende hvis de ønsker det. Vi er et studie der i høj grad tiltrækker de matematiske studerende, og det er ikke givet at alles engelsk er godt. Selvom mit engelsk er godt er jeg glad for at jeg afsluttede mikroøkonomi C og makroøkonomi C før eksamen blev engelsk.*

Der er flere kommentarer fra økonomistuderende, som bekymrer sig om ikke at kunne klare et studium på engelsk. Disse studerende gør opmærksom på, at der er en uoverensstemmelse mellem adgangskravene på økonomistudiet og udbuddet af undervisning på engelsk, fx: *På økonomistudiet er kravet, at man skal have engelsk på B-niveau i gymnasiet, men alligevel er ca. halvdelen af vores pensum på engelsk. Jeg har svært ved at læse faglitteratur på engelsk, da jeg kun har haft det i 2 år på gymnasiet (...). Jeg ville helt sikkert deltage i fagkurser, som kunne forbedre mit engelske.*

og endvidere:

Jeg har KÆMPE problemer med de mange akademiske, engelske tekster på samfundsfag. Der er meget jeg ikke forstår og ikke får med. Som udgangspunkt synes jeg at når adgangskravet er matematik B fra gymnasiet, så er der INGEN sammenhæng mellem optagelseskrav og det der forventes. Teksterne bør derfor som udgangspunkt være på dansk. Ellers kunne man forlange af de

studerende at de tog udlandsophold af en vis længde inden studiestart eller adgangsgivende sprogtests.

Der findes også en række kommentarer fra antropologistuderende, hvor de på lignende vis ikke føler, at de er i stand til at imødekomme studiets krav til skriftlig og mundtlig fremstilling på engelsk uden forberedelse, fx: *Jeg synes, der mangler undervisning i engelskskriftlige kompetencer. På dette semester er jeg blevet bedt om at aflevere et eksamensessay på engelsk, men jeg har aldrig modtaget undervisning i akademisk engelsk*

og endvidere:

Når vi har engelsktalende undervisere, har jeg ikke gode nok engelsk-kundskaber, både de akademiske termer og i almindelighed, til at være aktiv i timerne. Skriftligt har det været muligt at holde mig til dansk gennem hele bacheloren, og selvom det har været behageligt, føler jeg mig ikke klædt på til at gebærde mig på engelsk i faglige sammenhænge, på udveksling, arbejdsmarkedet eller blot engelsksprogede kurser på KU. Så det ville være en stor hjælp, hvis der blev udbudt sprogtekniske kurser, man kunne følge frivilligt (uden at bruge ETCS-point). Alternativt en KU-aftale med en aftenskole, der allerede udbyder sprogkurser?

En anden antropologistuderende peger imidlertid på et andet problem:

Jeg har oplevet, at engelske tekster er sværere at forstå end danske. Jeg synes det er problematisk, fordi det engelske har sådan en fortrinsret frem for stort set alle andre sprog, og når jeg diskuterer med folk med engelsk som modersmål, kan jeg mærke at mine argumenter ikke har samme gennemslagskraft. Problemet synes jeg imidlertid ikke er, at jeg ikke taler godt nok engelsk, men at engelsk har så fremherskende en plads.

Enkelte statskundskabsstuderende oplever også at blive ”kastet ud i” det engelske uden forberedelse, og en sociologistuderende mener, at det er ærgerligt ikke at kunne tilmelde sig KUs ECTS-givende kurser i akademisk engelsk pga. restriktioner i den pågældende studieordning. Også en psykologistuderende omtaler problemet med ikke at føle sig kompetent til at formulere sig skriftligt på engelsk, især i eksamenssammenhæng, og gør opmærksom på at *hvis vi absolut skal have eksamener på engelsk så synes jeg godt man kunne give os et lynkursus i skriftlig akademisk engelsk (og det kunne sådan set godt være et online kursus). For det er et ekstra pres der bliver lagt på en når man ikke blot skal kunne huske hele sit pensum udenad, men man også skal kunne huske hvordan man staver ord på et fremmedsprog.*

2.3. Opsummering: Sprogbehov på studiet

I alt 162 af respondenterne har deltaget i sprogkurser under deres uddannelse. I forhold til det samlede antal af respondenter (953), udgør det 17 %. Der kan dog være personer imellem, der har taget mere end ét sprogkursus. Procentsatsen skal derfor tages med et vist forbehold. Det er bemærkelsesværdigt, at næsten en femtedel af respondenterne tilkendegiver, at de har udvist initiativ til at tilegne sig sprogkompetencer uden for det primære uddannelsesforløb. Det er især påfaldende, at 96 (10 % med samme forbehold som ovenfor) har fundet sprogbehovet så presserende, at de har taget kommercielle sprogkurser uden for KU. 26 af respondenterne har taget et online sprogkursus, og det kunne være et fingerpeg om, at en del af løsningen fremadrettet netop kunne være online forløb.

Interessen samler sig især om kurser i fransk, men tysk er også flittigt efterspurgt. Sprogene engelsk, arabisk og spansk er der også et klart behov for.

30,6 % af respondenterne eller så mange som 280 studerende svarer, at de har oplevet vanskeligheder i deres uddannelse på grund af manglende sprogfærdigheder. Vanskelighederne fordeler sig forskelligt på bachelor- og kandidatniveau over fakultetets uddannelser, og der skal tydeligvis laves lokale analyser, før man kan gribe ind og støtte de studerende målrettet.

De studerendes kommentarer peger først og fremmest på, at det er fagligt relateret sprogbrug, der giver dem problemer. De nævner akademisk dansk som et værktøj, der ikke nødvendigvis altid er på plads, og i særdeleshed akademisk engelsk fremhæves som et egentligt problemfelt. Der er en følelse af, at gymnasiet ikke har forberedt dem tilstrækkeligt til de forventninger, der stilles til engelsk i en videregående uddannelse. Respondenterne nævner vanskeligheder med at læse tekster, tilegne sig fagtermer, fungere i dialog på engelsk i undervisningen og fremfor alt at skrive engelsk på et passende akademisk niveau. Der efterspørges direkte støtteforanstaltninger i akademisk engelsk, og da der er 125 respondenter bag disse kommentarer, synes der at være basis for at undersøge omfanget af behov, interesse og vilje på de enkelte uddannelser.

Der afsløres også behov for andre fremmedsprog end engelsk. Spansk nævnes i forbindelse med feltarbejde, hvor kontakt med lokalbefolkningen typisk kræver en god forståelse af det mundtlige sprog. De mest efterspurgte sprog er fransk og tysk. Der peges i begge tilfælde på de færdigheder, man skal have for at få udbytte af udlandsophold. For tysk nævnes også muligheden for at kunne læse tekster på originalsproget. Igen stilles der forslag om kurser, og enkelte fremhæver udenlandske universiteter, som KU med fordel kunne efterligne med hensyn til udbuddet af sprogtilbud til de studerende.

Der tegner sig alt i alt et billede af, at samfundsvidenskabelige studerende har behov for at styrke kompetencerne i en række sprog, hovedsagelig i fremmedsprog, som indgår i deres studier. Indtrykket er endvidere, at de studerende synes at være ret bevidste om behovet, og at de er villige til at gøre en indsats i den anledning.

3. SPROGBEHOV I RELATION TIL UDLANDSOPHOLD

3.1. Spørgsmål til sprogbrug og sprogkurser i udlandet

Denne sektion indsamler først praktiske oplysninger om respondenternes udlandsophold, dvs. type (udveksling eller praktik), varighed og formål. Dernæst spørges til de studerendes motivation for at tage på udlandsophold, samt om de planlægger nye ophold. Endvidere skal respondenterne angive, om de tog lokale sprogkurser under udlandsopholdet, og til sidst bedes de om at tage stilling til, hvilke sprog de anvender i forskellige situationer under opholdet.

3.1.1. Generelle spørgsmål til udlandsophold

29,4 % eller 270 studerende oplyser, at de har været på udlandsophold:

Tabel 15

Har du været på et studieophold i udlandet?	Antal	Procent
Ja	270	29,4 %
Nej	647	70,6 %
I alt	917	100,0 %

Langt den største del af de studerende tager på studieophold på et universitet, men der er dog en del (13,7 %), der tager på praktikophold i udlandet, og samtidigt er det en femtedel, der tager på feltarbejde (tabel 16). I en åben svarmulighed angiver 45 studerende eller 16,9 % af dem, der har været på udlandsophold, at de har været på mere end ét ophold.

Tabel 16

Hvilken type udlandsophold? (flere svar)	Antal	Procent
Studieophold på universitet eller anden højere læreanstalt	213	81,0 %
Praktikophold hos organisation eller virksomhed	36	13,7 %
Feltarbejde	53	20,2 %
I alt	>263	>100,0 %

Som motivation for at tage på udlandsophold angiver størstedelen, at det er ønsket om et fagligt udbytte og interesse for destinationen, der driver dem. Samtidigt er der også mange respondenter, der anfører, at de finder udlandsopholdet en vigtig del af studiet, og ligeledes at det forbedrer deres chancer på arbejdsmarkedet. I den efterfølgende åbne svarmulighed angiver en mindre gruppe på 31, at også ønsket om at blive bedre til det lokale sprog har været en del af motivationen. Tallene fra kategorien ”sproglig forbedring” stammer fra den åbne svarmulighed, mens de andre kategorier indgik i et lukket spørgsmål.

Tabel 17

Motivation for udlandsopholdet (flere svar) N=267

Ønske om fagligt udbytte	219
Interesse for landet/byen/området	202
En vigtig del af studiet	177
Bedre chancer for at få job når jeg er færdig	110
Sproglig forbedring	31
Det er en obligatorisk del af min uddannelse	22
Personlig udvikling	17

De mest populære mål for udlandsophold er USA, Tyskland og England, som i alt 40 % af de adspurgte har besøgt. Men som det fremgår af bilag 1, har de udrejsende respondenter besøgt mere end 60 lande:

Tabel 18

Mest populære rejsedestinationer

Land	Antal studerende
USA	48
TYSKLAND	34
ENGLAND	28

(se bilag 1 for komplet liste over udrejsedestinationer)

Mere end en tredjedel (35,2 %) af de udrejsende respondenter tog et sprogkursus under deres udlandsophold:

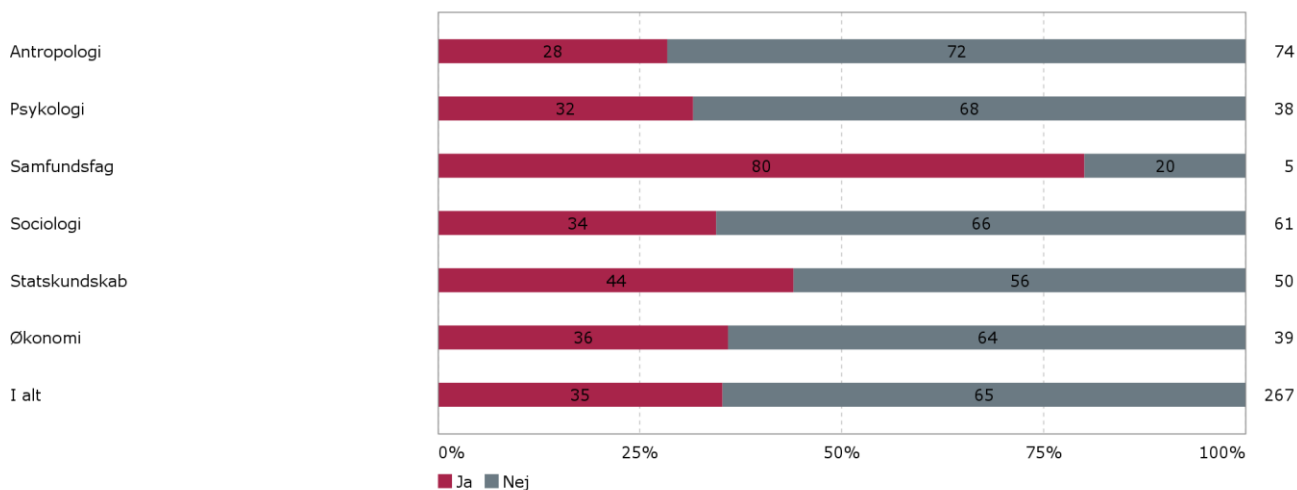
Tabel 19

Tog du sprogkurser under opholdet?

	Antal	Procent
Ja	94	35,2 %
Nej	173	64,8 %
I alt	267	100,0 %

Fig. 5 herunder viser, at deltagelsen i sprogkurser under udlandsophold fordeler sig nogenlunde jævnt over fakultetets uddannelser, inklusiv samfundsfag, hvor respondenttallet dog er meget lille.

Fig. 5
Sprogkurser i udlandet fordelt på uddannelser

Opgørelsen i tabel 20 af, hvilke sprog der er taget kurser i under udlandsopholdet, omfatter 21 sprog med tysk, fransk, spansk og kinesisk som de mest søgte. Blandt dem er tysk det hyppigst forekommende. Vi har i beregningen ikke taget højde for, at nogle udenlandske universiteter har et krav om obligatoriske sprogkurser under eller inden opholdet. Det betyder, at vi ikke ved, om respondenterne har taget kurser, fordi de har haft et ønske om det, eller fordi det har været obligatorisk for dem.

Tabel 20

Hvilke(t) sprog blev du undervist i under opholdet?

Sprog	Antal studerende
Tysk	28
Fransk	16
Spansk	16
Kinesisk	10
Engelsk	7
Portugisisk	4
Arabisk	3
Tyrkisk	3
Dansk	2
italiensk, japansk, koreansk	1
polsk, russisk, serbisk, nygræsk	
svensk, islandsk, nederlandsk	
swahili, xhosa	

3.1.2. Sprogbrug i forskellige situationer

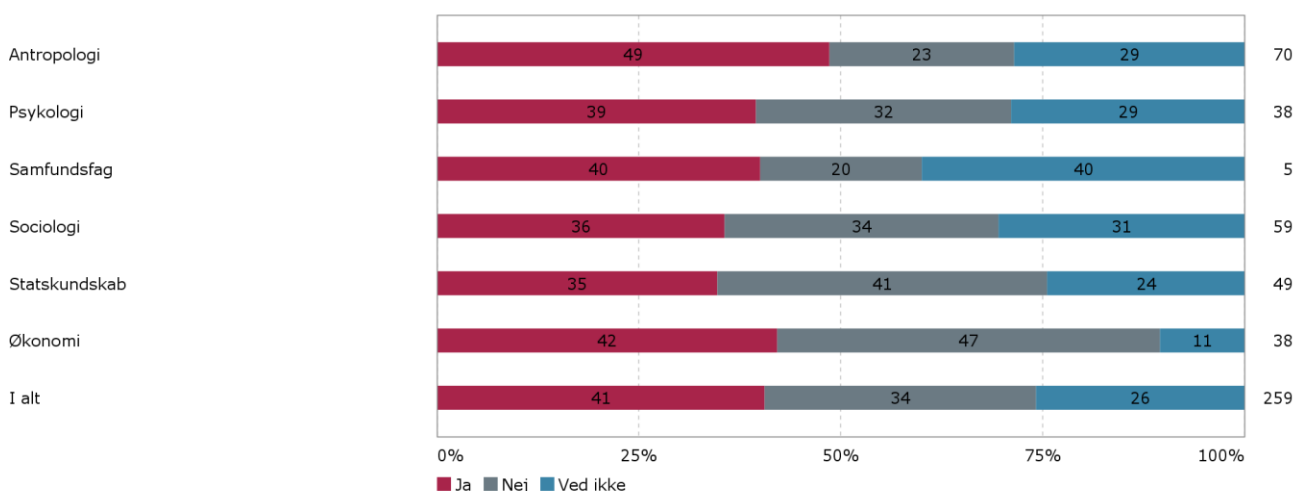
Respondenterne er blevet spurgt, hvilket sprog de benyttede i forskellige situationer under udlandsopholdet (fx ved forelæsninger, med medstuderende, ved praktik, på arbejde, i fritiden osv.; se bilag 2). De studerende, der har været på udvekslingsophold på et universitet angiver engelsk

som det oftest benyttede sprog såvel ved forelæsninger som i kontakt med undervisere med henholdsvis 84,70 % og 82,40 %. Studerende på feltarbejde nævner engelsk som sprog ved selve feltarbejdet i 78,80 % af tilfældene og studerende på praktikophold angiver engelsk i 72,10 % af tilfældene. Det vil sige, at engelsk er det dominerende sprog i faglige sammenhænge, og det skyldes blandt andet, at universiteter i mange ikke-engelsktalende lande udbyder en række kurser på engelsk. Ved feltarbejde og praktik benyttes engelsk en smule mindre, og især ved feltarbejde har de lokale sprog større betydning. Praktikophold har ofte en dansk tilknytning, fx en dansk ambassade eller virksomhed, og derfor angiver mange, at dansk benyttes. Det drejer sig om 36,90 % af tilfældene ved praktikophold. I mere sociale kontekster, sammen med andre studerende og i fritiden, benyttes engelsk også flittigt (hhv. 86,60 og 91,20 %), idet dansk dog også er hyppigt anvendt (hhv. 41,30 og 57,50 %). Det er bl.a. en indikation af, at de studerende befinder sig i landsmænds selskab i udlandet. Ved praktiske gøremål som at skaffe bolig og lignende minder tallene om dem for feltarbejde, idet engelsk spiller en lidt mindre rolle (74,40 %), mens de lokale sprog ser ud til at have større betydning (se i øvrigt bilag 2 for konkrete eksempler).

3.1.3. Online undervisning

Til spørgsmålet om, hvorvidt det kunne være nyttigt med et online kursus i et relevant sprog under udvekslingsopholdet, anfører næsten halvdelen af de 70 antropologistuderende, at de ville finde online sprogkurser under udlandsopholdet nyttige. For fakultetets øvrige uddannelser angiver 35 – 40 % den samme holdning:

Fig. 6

De 15 åbne kommentarer til online undervisning afslører dog en anden holdning. Størstedelen af dem, der udtaler sig, er negativt stemt over for ideen, fordi *online kurser hjælper næppe på det største problem, som er at tale sproget flydende*, som en samfundsfagsstuderende udtrykker det. Holdningen er dels, at de studerende ikke kommer til at have tid under opholdet, og dels at onlineundervisningen ikke kan forberede dem mundtligt, hvilket ser ud til at være den færdighed, de primært efterspørger. Fx skriver en antropologistuderende: *Online kurser, hvad er det dog for et forslag. Som studerende er det ikke mere selvstudie der er brug for især ikke i forhold til sprog. Her skal man hjælpes på vej til at turde tale og konstruere sætninger. Det bedste er at komme afsted og modtage undervisning under udvekslingsopholdet - og endvidere - Det fungerer dårligt at skulle lære sprog online. Det kræver at man taler og forsøger at kommunikere.*

Også langsomme internetforbindelser i en række ikke-vestlige lande fremhæves som en hindring for online undervisning. Konklusionen på de mange kommentarer lyder derfor, i en antropologistuderendes ord: *hellere et rigtigt kursus inden, end et online kursus imens*. Kun en enkel statskundskabsstuderende mener at *Det ville være fantastisk, hvis der forelå en mulighed på KU for at tage sprogundervisning online. Jeg oplever et stort ønske om at lære fremmedsprog blandt mine medstuderende, f.eks. fransk/tysk til EU-brug, spansk, og asiatiske sprog pga. den voksende internationale betydning i regionen*.

En del af de negativt stemte kommentarer vidner om, at de studerende har erfaringer med den slags onlineundervisning, der tidligere kunne tilbydes, og som primært relaterer sig til forbedring af skriftsprogskompetencer. De kender formentlig ikke til undervisningsformer med live feedback eller online-tandemundervisning, der netop træner mundtlige færdigheder.

3.2. Sprogkompetencer og sprogvanskeligheder

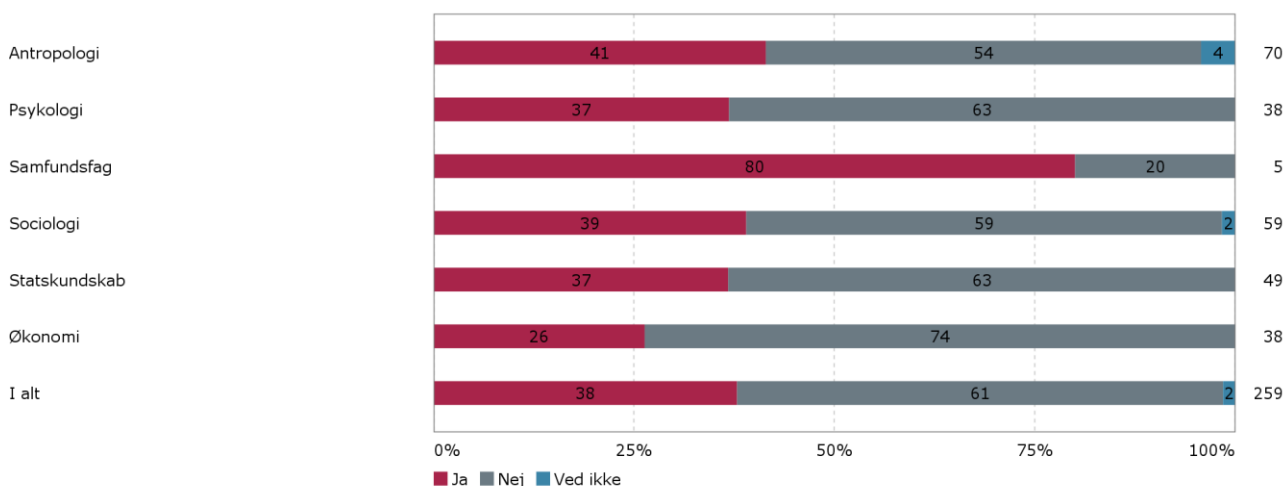
Denne afsluttende sektion er organiseret på følgende måde: Først spørger vi respondenterne om, hvorvidt de har oplevet sproglige vanskeligheder under udlandsopholdet, dernæst beder vi om eksempler på eventuelle problemer med hensyn til at tale, lytte, skrive og læse på et fremmedsprog. Til sidst spørger vi til, hvorvidt sproglig forberedelse kunne have gavnet deres udlandsophold.

3.2.1. Spørgsmål til sproglige vanskeligheder under udlandsopholdet

38 % af de studerende svarer, at de har oplevet sproglige barrierer under udlandsopholdet (fig. 7). Fordelingen over uddannelser er jævn (37 – 41 %). Økonomi tegner sig dog for en lavere del med kun 26 %, mens procenten for antropologistuderendes vedkommende er højere (41 %). Hvad samfundsfagsstuderende angår, er billedet knap så tydeligt, da kun 5 studerende har besvaret spørgsmålet. Af dem mener 4 at have haft fremmedsprogsrelaterede vanskeligheder, mens 1 mener at han/hun ingen vanskeligheder har haft.

Fig. 7

Har du oplevet sproglige vanskeligheder (fx i forbindelse med at forstå, tale, bestå eksamen, fungere på arbejdspladsen, leje bolig mm) under dit udlandsophold?

3.2.2. Sprogkompetencer og sprogfærdigheder

En forudsætning for at kunne forstå resultaterne i denne sektion er begrebet sprogkompetence, som det er tænkt i spørgsmålene. Når studerende på KU skal tilegne sig sprogkompetencer, skal disse

tænkes som forskellige færdigheder. Det kunne rent praktisk være at læse, skrive, lytte eller tale på et fremmedsprog. Færdighederne skal sættes i forhold til den funktion, man vil give dem, og de kan så være interaktive og/eller receptive. Interaktive færdigheder vedrører især mundtlig, men også skriftlig kommunikation. Interaktive færdigheder handler om at indgå i dialog og anden kommunikation med andre, og de giver derfor de studerende mulighed for både at klare sig fagligt på et udlandsophold og at fungere på det pågældende sprog i en række akademiske sammenhænge både ude og hjemme. Med en receptiv færdighed kan de studerende læse, lytte og forstå og dermed følge med i forelæsninger og tilegne sig viden fra tekster på det pågældende sprog uden nødvendigvis at kunne tale det.

Der kan således være stor forskel på indholdet af de sprogkompetencer, som de studerende har behov for eller direkte efterspørger. I nogle situationer vil de studerende have brug for hverdagsprog, hvilket handler om grundlæggende kommunikative og interkulturelle færdigheder. For eksempel kan de studerende i forbindelse med udlandsophold som praktik eller feltarbejde få brug for hverdagsprog, som ikke er fagspecifikt. I disse situationer er den interkulturelle forståelse lige så vigtig som den formelle sproglige kunnen. Sprogkompetencerne kan også rette sig specifikt mod bestemte teksttyper, genrer og fagområder. Det vil især være tilfældet ved skriftlige akademiske opgaver, der skal udarbejdes på et fremmedsprog. Dette omfatter både praktiske sprogfærdighed, kendskab til fagterminologi og en høj bevidsthed om grammatik, semantik og tekstlingvistik, mens kulturforståelse spiller en mindre rolle.

I de efterfølgende åbne kommentarer får respondenterne mulighed for at redegøre for deres behov for og erfaringer med sprogbrug som konkrete færdigheder. Svarene har vi samlet i to hovedkategorier: 1) faglige udfordringer og 2) hverdagsudfordringer. Nedenunder gennemgås kategori 1) og 2) for hver af de fire sprogfærdigheder. Tallet i parentes henviser til antallet af kommentarer i overskriftskategorien. Kriterierne for udvælgelsen har været *hyppighed* (hvor mange gange et tema bliver nævnt), *relevans* (hvorvidt det nævnte tema har relevans for undersøgelsen og sprogsatsningen generelt) og *bredde* (hvordan indholdet af de udvalgte kommentarer relaterer sig til den samlede mængde af kommentarer).

De åbne svar er organiseret tematisk og følger derfor ikke rækkefølgen i spørgeskemaet.

3.2.3. Sprogfærdigheder i faglig og dagligdags sammenhæng

Læsefærdighed

- **Faglige udfordringer (24)**

En stor del af de studerende gør opmærksom på, hvor tidskrævende det er at læse akademiske tekster på fransk, tysk, spansk eller engelsk. Mange studerende ekspliciterer, at det tager lang tid at slå op ord i en ordbog, samtidigt med at der kan være stor usikkerhed om, hvorvidt den faglige betydning er forstået rigtigt. Generelt er fagsprog og fagspecifikke termer i fx forskningsartikler samt almen brug af fremmedsprog i akademiske sammenhæng blandt de områder, som de studerende finder yderst vanskelige at håndtere. At læse og forstå en universitetshjemmeside samt tilmelde sig eksamen er også en udfordring ifølge enkelte studerende.

- **Hverdagsudfordringer (7)**

I denne kategori nævnes primært mailkorrespondance ved leje af bolig (på tysk), kontakt til offentlige instanser (på fransk) samt generelle problemer med at læse tekster, når alfabetet ikke er latinsk.

Skrivefærdighed

- **Faglige udfordringer (37)**

At det tager lang tid at skrive en akademisk tekst på fremmedsprog fremhæves af respondenterne som en stor udfordring. Flere påpeger, at hvis man er vant til at skrive på dansk, og man ikke har haft undervisning i engelsk siden gymnasietiden, er akademisk engelsk en stor mundfuld, fx: *Det er svært at formidle avanceret stof på engelsk, når man er vant til at skrive på dansk. Derfor oplevede jeg at mit skriftlige arbejde var på et lavere niveau under mit udlandsophold, end det er når jeg afleverer skriftlige opgaver i DK*, skriver en sociologistuderende.

En anden vanskelighed, som respondenterne fremhæver, er kombinationen af at skrive grammatisk korrekt på højt niveau og samtidig gøre abstrakte tanker forståelige. Respondenterne er enige om, at det er svært at formulere sig akademisk, da ens evne til at udtrykke sig fagligt bliver ”svækket”, når der opstår usikkerhed med hensyn til grammatik og tekstopbygning. De fremhæver især begyndelsen på deres udlandsophold som en stor udfordring for at udtrykke sig komplekst og nuanceret og påpeger, at de har måttet lære sig selv at håndtere disse aspekter undervejs. Både akademisk engelsk, fransk, tysk, spansk og portugisisk nævnes som udfordringer. En sociologistuderende på ophold ved Freie Universität i Berlin skriver, at vedkommende har måttet nøjes med at tage eksaminer på engelsk og ikke på tysk, på grund af begrænsede tyskkundskaber.

En antropologistuderende på ophold i Frankrig gør opmærksom på, at man burde undervise i *andre normer for metode og opbygning* (dvs. forskellige forventninger til akademiske genrer).

Endvidere er der enkelte kommentarer om problemer med at formulere sig på skrift i powerpoint-præsentationer samt at sidde til skriftlig eksamen uden brug af ordbog.

- **Hverdagsudfordringer (8)**

Hverdagsudfordringer med at skrive bliver nævnt af færre studerende. Enkelte nævner problemer med mailkorrespondance. At kommunikere med myndigheder på fremmedsprog er *svært og møjsommeligt*, som en sociologistuderende på ophold i Tyskland udtrykker det.

Lytteforståelse

- **Faglige udfordringer (21)**

Kommentarerne i denne kategori spænder vidt. Der omtales alt fra at kunne forstå undervisere til forelæsninger, forstå medstuderende i timerne, afkode fagsprogstermer og forstå mundtlige instruktioner ved eksamensspørgsmål. At lytte og tage noter, *at følge længere forklaringer med argumenter, når man systematisk forsøger at oversætte*, som en antropologistuderende på ophold i Frankrig beskriver det, er udfordringer som nævnes af flere.

Også undervisernes accent kan volde de studerende problemer. Endvidere omtales forskellen mellem akademisk sprogbrug (fx spansk og tysk) og hverdagsprogbrug som noget, man skal vænne sig til at forstå.

- **Hverdagsudfordringer (22)**

Hvad lytteforståelse i hverdagssituationer angår, nævner størstedelen, at de oplever taletempo, slang, specifikke udtryk, accent og dialekt som et problem, der forhindrer forståelsen. Flere omtaler et slags ”sprogchok”, som kræver tilvænnelse til at forstå sproget. Som en psykologistuderende på ophold i Berlin skriver: *Modersmålstysk er væsentligt anderledes, end det tyske, som danske lærere taler*, og det har været en udfordring for den studerende i begyndelsen. At gå til lægen, oprette mobilabonnement, tegne sundhedsforsikring, forstå vejvisninger, især når kommunikationen ikke foregår på engelsk, kræver forberedelse, som de studerende ikke nødvendigvis har haft. Kommunikation på fremmedsprog (her især andre sprog end engelsk) i forbindelse med praktik

eller feltarbejde har været en udfordring, fordi nuancerne i sproget går tabt, som en antropologistuderende på feltarbejde i Brasilien påpeger.

Talefærdighed

- **Faglige udfordringer (21)**

Flere respondenter mener, at det ikke er ligetil at udtrykke sig akademisk, selv for dem, der betragter sig selv som avancerede sprogbrugere. ”Svært” og ”vanskeligt” går igen i næsten alle 21 kommentarer. Nervøsitet, frustration og mindreværd føler mange af dem, der skal tage ordet i undervisningen. Flere skriver, at de ville ønske, at de kunne ”mestre” det fremmede sprog, som om det var deres modersmål, men at de havde oplevet, at det langt fra var tilfældet. Det mest kendetegnende er, at respondenterne er ængstelige for at fremstå som mindre kompetente, og det afholder dem fra at deltage i akademiske diskussioner, fx *Jeg var/er langt mere vant til at lytte til engelsk end at formulere mig på engelsk. Det var derfor frustrerende at føle, at man ikke kunne formulere sig fyldestgørende, og man følte, at man dalede i niveau og anseelse pga. dette*, mener en sociologistuderende på ophold i England. Og endvidere: *Nogle gange i timerne har jeg ikke kunnet finde de rigtige ord på engelsk og derfor ikke svaret på et spørgsmål, som jeg vidste svaret på*, skriver en anden sociologistuderende på ophold i Canada. En antropologistuderende pointerer endvidere, at hun finder det grænseoverskridende *at holde oplæg foran de franske studerende på fransk*. Det kræver derfor stor koncentration at ”overvinde” denne udfordring og ”føle sig tryk” på et andet sprog end dansk og i nogle tilfælde engelsk, lyder den samlede konklusion.

- **Hverdagsudfordringer (28)**

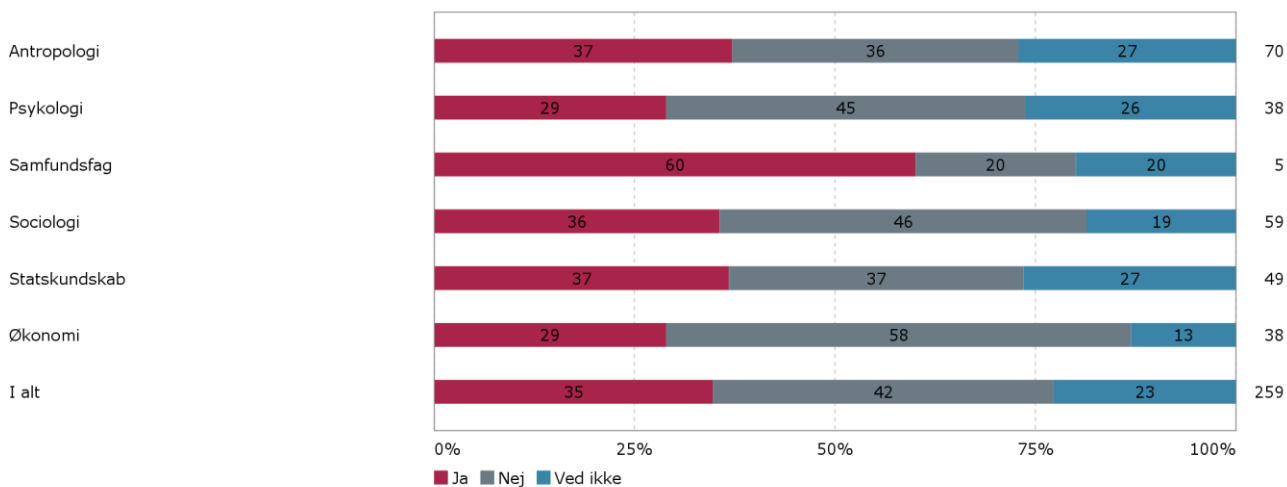
En endnu større del af de adspurgte mener, at de har haft hverdagsudfordringer med at tale, fordi de ikke har haft træning i at tale. Som en statskundskabsstuderende udtrykker det: *Man skal lige i gang, når det er lang tid siden*. Flere har haft svært ved udtalen og har kæmpet med at omdanne passivt ordforråd til aktivt for at kunne formulere sig præcist. Ifølge en antropologistuderende er udfordringen med at tale først og fremmest en social hæmning og ikke nødvendigvis en hæmning i undervisningen, hvis den altså foregår på engelsk.

3.2.4. Gavner sproglig forberedelse udlandsopholdet?

Cirka en tredjedel (eller 35 % af respondenterne) af respondenterne angiver, at de ville have haft et bedre udlandsophold, hvis de havde været bedre forberedt på de sproglige udfordringer (fig. 8). Det skal ikke læses sådan, at en tredjedel af de studerende tilkendegiver, at de nødvendigvis har haft et dårligt udlandsophold, men snarere, at de har forholdt sig til, hvordan sproglig forberedelse inden eller under rejsen kunne have gavnet opholdet. I lighed med fig. 7 er økonomistuderende dem, som mindst mener, at forberedelse er en nødvendighed (kun 29 %), mens 37 % af de antropologistuderende anser sproglig forberedelse som en fordel.

Figur 8

Ville du have haft et bedre ophold hvis du var mere sprogligt forberedt?

3.2.4.1. Uddybende kommentarer til sproglig forberedelse

I 33 af kommentarerne omtaler respondenterne forskellige sprog, som de enten har haft svært ved eller har manglet undervisning i. Kommentarerne omhandler arabisk (3), xhosa (1), hindi (1), hollandsk (2), nepalesisk (1), portugisisk (2), russisk (1), tysk (6), fransk (3), spansk (6), kinesisk (2) og engelsk (13). Hvad tysk, spansk, fransk og kinesisk angår, mener respondenterne, at sprogstøtten burde finde sted inden udvekslingsopholdet. De efterspørger kurser i erhvervstysk, hverdagstysk, samtale-fransk til bl.a. interview samt introduktion til kinesisk. Kommentarerne til engelsk bekræfter behovet for akademisk engelsk, samt et ønske om en styrket indsats i fremmedsprog på højt niveau i såvel gymnasiet som ved begyndelsen på universitetet. Flere påpeger, at de ville have taget et forberedende kursus i akademisk engelsk, hvis de havde vidst, at det var udbudt (se også 2.2.3)

Endvidere nævnes konkrete udenlandske universiteter endnu en gang som eksempler på, hvordan respondenterne kan få mere ud af undervisningen via forskellige relevante fremmedsprogsforløb. En sociologistuderende på ophold i Paris-Sorbonne skriver: *I Frankrig har man generelt meget mere fokus på at forbedre de studerendes sprogkundskaber som en del af undervisningen på universitetet. Det synes jeg godt at man kunne have i Danmark også. Eksempelvis at give undervisning i læsning af primærtetekster på originalsprog samt skriftlig formidling på engelsk.* Også tyske universiteter omtales i denne sammenhæng. En statskundskabsstuderende fremhæver, at *[d]et ville have betydet meget socialt, at jeg fra start var bedre i stand til at tale på et højt niveau med tyskerne. Det manglende sprog, betød, at jeg i hvert fald det første af to semestre mest var sammen med andre Erasmusstuderende, hvilket blot forstærkede den sproglige isolation.* En sociologistuderende mener endvidere, at *sprogkurser kan være gode at udbyde også selvom man ikke har søgt en praktik/feltarbejde/uddannelse i udlandet, måske netop fordi et sprogkursus kan bane vejen for, at man faktisk gør det.*

I denne forbindelse fremhæver en økonomistuderende, at der på KU mangler støtte til ønsket om at lære fremmedsprog, fx: *Hvorfor kan man ikke få lov til at lære et fremmedsprog ovenpå ens uddannelse så man får mere end minimumsniveauet af ects-point? Særligt i forhold til de store sprog. Det er ikke kun forbeholdt negoter at skulle have sprogkompetencer og engelsk er langt fra altid nok - i hvert fald ikke hvis man også skal trives der hvor man bor [på udlandsophold].* En anden respondent fremhæver endvidere, at KU burde udbyde meget mere sprogundervisning for

ikke-sprogstuderende mod brugerbetaling. Der efterspørges kurser på højt niveau, som kan imødekomme det sproglige niveau, der forventes af de studerende under udvekslingsopholdet, fx: *Der udbydes primært sprogkurser på begynderniveau fra KU. Når der er krav om, at man har et vist sprogligt niveau for at komme på udveksling (til visse destinationer i hvert fald), kan KU's sprogkurser ikke bruges, fordi de udbudte niveauer er for lave.*

Holdningerne til sproglig forberedelse går flere retninger. Flere af kommentarerne handler fx om, at det er svært at finde tid til forberedelse under selve opholdet, og det ville være bedre, hvis sprogtræningen fandt sted som en del af uddannelsen på KU (fx indbygget i et metodekursus). En studerende på praktikophold i Tyskland påpeger, at sprogforberedelsen har taget 80 % af hans ”energi”. Der er enighed i, at sprogkundskaber er vigtige og bør opbygges, fra man starter på universitetet, *så det ikke blot er noget man lærer, lige før man skal afsted på udlandsophold*, som en sociologistuderende skriver. Som det fremkom tidligere i rapporten, findes der studerende, der undrer sig over, at sprogundervisningen på KU er begrænset. Fx skriver en statskundskabsstuderende: *Var efter opholdet chokeret over, hvor lidt KU prioriterer fremmedsprogstilegnelse for studerende, som ikke specifikt studerer et sprog. Vi er SÅ fodslæbende i DK. Pinligt. Burde være prioriteret langt højere - og være gratis. Sprogkurser sammen med pensionister på Studieskolen er meget langt fra det reelle behov, man har som studerende for at kunne læse, forstå og diskutere akademisk.* Denne holdning ser vi også hos en række andre respondenter, som mener, at det er uoverskueligt at tage på udveksling (især i europæiske lande) på grund af den store sprogbarriere.

På den modsatte side befinder sig respondenter, som ikke mener, at man kan forberede sig sprogligt til et udlandsophold, fordi de problemer, man muligvis kommer til at opleve, ikke handler om manglende ordforråd, men om brug af fremmedsprog i praksis (her især sociale sammenhænge), og dette mener respondenterne er en kontekst, de ikke kan forberede sig på. En psykologistuderende på ophold i Irland skriver for eksempel, at det tilstrækkelige niveau i engelsk kom af sig selv efter få opgaver, *så at gå på sprogkursus inden afrejse havde jeg nok hverken gidet eller behøvet.* En økonomistuderende på ophold i Brasilien påpeger, at det netop er formålet med udvekslingsopholdet at tilegne sig sprog. En statskundskabsstuderende på ophold i England mener, at det direkte er positivt at blive ”tvunget” ud i sproget.

En enkelt studerende anser engelsk som tilstrækkeligt i de fleste sammenhænge og vurderer, at tilegnelsen af andre fremmedsprog alene er *for egen udviklings skyld*. Disse respondenter udgør dog en mindre del end af de respondenter, der udtrykker et behov for engelsk (se 2.2.3). Modsat tysk og fransk, kommer de kommentarer, der omhandler engelsk (13 i alt), primært fra studerende, som ikke mener at have svært ved det engelske. Flere af respondenterne skriver, at de enten er opvokset med engelsk, har gået i engelsk skole eller på anden vis har erhvervet sig fagkompetencer i engelsk, fx skriver en økonomistuderende: *Jeg er ret god til engelsk. Mit kursus jeg fulgte var blot for at sikre at mit skrevne akademiske engelsk var opfrisket. Og også mit mundtlige i forbindelse med fremlæggelser. Det var kurset godt til.*

Men selv om nogle respondenter mener, at det er ens eget ansvar at være sprogligt forberedt, erkender de samtidig også, at de ville have benyttet sig af forberedende sprogkurser, hvis de vidste, at de fandtes.

3.3. Opsummering: Sprogbehov i relation til udlandsophold

270 studerende (29,4 %) svarer, at de har været på udlandsophold, og størstedelen har studeret ved et universitet i udlandet, men der er dog også et betydeligt antal, der angiver at have været på

feltarbejde eller praktikophold. Motivationen for at tage ud er typisk en kombination af ønske om fagligt udbytte og interesse for destinationen. Der er dog også 110 (40,5 %), der svarer, at de formoder, at det forbedrer deres stilling på arbejdsmarkedet. De mest besøgte lande er USA, Tyskland og England. 94 respondenter (35,2 %) har fulgt et sprogkursus under udlandsopholdet. Flest har taget kursus i tysk, men også fransk, spansk, kinesisk og engelsk er pænt repræsenterede.

Af svarene på spørgsmålene om, hvilke sprog de har anvendt i hvilke kontekster, fremgår det, at engelsk benyttes meget i alle situationer, især i faglige sammenhænge, også uden for de engelsktalende lande. Man skal dog ikke overse, at anvendelsen af engelsk til faglig brug ikke angives af mere end 85 % af respondenterne, og det betyder, at andre sprog også anvendes til de grundlæggende faglige aktiviteter og derfor skal beherskes på akademisk niveau.

På spørgsmålet om online sprogkurser under udlandsopholdet ville være nyttige, svarer cirka 40 % ja. Der er dog også kommentarer, der peger på, at sprog bedst læres ved face-to-face kommunikation og ikke ved onlinekurser.

I gennemsnit har 38 % af de respondenter, der har været på udlandsophold, oplevet sproglige barrierer. De er blevet bedt om at kommentere disse barrierer i relation til de fire sprogfærdigheder: I forbindelse med *læsefærdighed* omtales vanskeligheder med at tilegne sig det akademiske pensum på fremmedsproget, og det nævnes specifikt, at det er tidskrævende og udfordrende. *Skrivefærdighed* volder store vanskeligheder, fordi det krævede korrekthedsniveau lægger beslag på en stor del af opmærksomheden, og det gør det vanskeligt samtidig at forholde sig til det akademiske indhold. Der er også oplevelser af problemer med at forstå og tilpasse sig lokale akademiske traditioner for udarbejdelse af skriftlige opgaver, og i enkelte tilfælde er sprogbarrieren styrende for, hvilke kurser de udrejsende studerende vælger. *Talefærdighed* er en væsentlig barriere i faglige sammenhænge, fordi man med en begrænset sprogbeherskelse har svært ved at byde ind i undervisningssituationerne. I kommentarerne spores en vis angst i tilknytning til dette, og der vil ofte være tale om angst, som er hæmmende for det faglige udbytte. I forbindelse med *lytteforståelse* rapporteres der om problemer både i faglige og hverdagssammenhænge. Taletempo, accent, slang, jargon og idiomatik er hindringer, der er svære at forberede sig på, og som kræver et robust grundlag at arbejde på.

35 % af respondenterne angiver, at de ville have kunnet få mere ud af deres udlandsophold, hvis de havde været bedre forberedt. Ønskerne går på en lang række af tiltag og behov, der går fra træning i formelt akademisk engelsk over erhvervstysk til samtale-fransk. Der er et udtalt ønske om, at KU udbyder sprogkurser, og at disse er så funktionsrelaterede som muligt. Der er igen en tilbøjelighed til at fremhæve praksis ved udenlandske universiteter, som KU burde efterligne.

Der tegner sig dermed et billede, hvor cirka en tredjedel af fakultetets respondenter kunne have haft bedre udbytte af deres udlandsophold, hvis de havde været bedre sprogligt forberedt.

4. KONKLUSION

Undersøgelsens mest markante resultater er, at cirka en tredjedel af respondenterne melder, at de har oplevet manglende sprogfærdigheder som en barriere i deres uddannelse, og tilsvarende at en tredjedel af de respondenter, der har været på udlandsophold, har oplevet sprog som en barriere, der gav dem særlige udfordringer.

Der gives udtryk for behov for støtte til engelsk sprog til akademiske formål ud fra erfaringer, om at det man har med fra gymnasiet ikke rækker helt til at modsvare de akademiske krav. Der synes også at være behov for fransk og tysk i studiesammenhæng. Flere sprog, især spansk og arabisk, efterspørges i forbindelse med udlandsophold og feltarbejde.

Respondenterne virker generelt bevidste om betydningen af sprog og de konkrete behov i forskellige faglige og erhvervsmæssige sammenhænge, og de giver udtryk for vilje til at gøre den indsats, der er nødvendig, for eksempel gennem kurser ved siden af det egentlige uddannelsesforløb. Der rettes også en vis kritik af KUs udbud af sproglige støtteaktiviteter som værende mangelfuldt.

BILAG 1

Liste over lande for udlandsophold

Land	Antal studerende		
USA	48		
TYSKLAND	34		
ENGLAND	28	JAPAN	1
CANADA	9	LIBANON	1
SPANIEN	9	MALAYSIA	1
AUSTRALIEN	8	MOZAMBIQUE	1
FRANKRIG	8	NEPAL	1
INDIEN	8	PALESTINA	1
KINA	7	POLEN	1
FRANKRIG	6	SCHWEIZ	1
IRLAND	6	SYDAFRIKA	1
NEDERLANDENE	6	SYDKOREA	1
ARGENTINA	5	SYRIEN	1
BELGIEN	5	TAIWAN	1
SKOTLAND	5	THAILAND	1
SVERIGE	5	TJEKKIET	1
SYD-AFRIKA	4	TUNESIEN	1
BRASILIE	3	UKRAINE	1
FILIPPINERNE	3	VENEZUELA	1
HONG KONG	3	ZIMBABWE	1
MEXICO	3		
NEW ZEALAND	3	I alt	
PORTUGAL	3		
TYRKIET	3		
ØSTRIG	3		
COSTA RICA	2		
GHANA	2		
GRØNLAND	2		
NORGE	2		
SIERA LEONE	2		
SINGAPORE	2		
TANZANIA	2		
UGANDA	2		
VIETNAM	2		
ANDET	1		
BOLIVIA	1		
CHILE	1		
CUBA	1		
ESTALND	1		
F.ARAB.EMIRATER	1		
FINLAND	1		
GEORGIEN	1		
GRÆKENLAND	1		
ISLAND	1		
ISRAEL	1		
ITALIEN	1		

Bilag 2
Sprogbrug i forskellige situationer

Sprog til forelæsninger	Antal	Procent
Engelsk	211	84,70 %
Dansk	50	20,10 %
Tysk	31	12,40 %
Fransk	17	6,80 %
Spansk	16	6,40 %
Nordiske sprog	9	3,61 %
Arabisk	5	2,00 %
Kinesisk	5	2,00 %
Portugisisk	5	2,00 %
Italiensk	2	0,80 %
Polsk	2	0,80 %
Russisk	2	0,80 %
Tyrkisk	2	0,80 %
Japansk	1	0,40 %
Koreansk	1	0,40 %
Persisk	1	0,40 %
Andet	3	1,20 %
I alt	249	100,00 %

Sprog med undervisere	Antal	Procent
Engelsk	206	82,40 %
Dansk	52	20,80 %
Tysk	28	11,20 %
Spansk	16	6,40 %
Fransk	14	5,60 %
Nordiske sprog	6	2,40 %
Portugisisk	4	1,60 %
Arabisk	3	1,20 %
Tyrkisk	2	0,80 %
Italiensk	1	0,40 %
Kinesisk	1	0,40 %
Andet	2	0,80 %
I alt	250	100,00 %

Sprog på feltarbejde	Antal	Procent
Engelsk	123	78,80 %
Dansk	25	16,00 %
Spansk	16	10,30 %
Tysk	12	7,70 %
Arabisk	8	5,10 %
Fransk	8	5,10 %
Portugisisk	4	2,60 %
Italiensk	1	0,60 %
Kinesisk	1	0,60 %
Russisk	1	0,60 %
Tyrkisk	1	0,60 %
Andet/ikke relevant	16	10,30 %
I alt	156	100,00 %

Sprog på praktikstedet	Antal	Procent
Engelsk	80	72,10 %
Dansk	41	36,90 %
Spansk	10	9,00 %
Tysk	9	8,10 %
Fransk	8	7,20 %
Portugisisk	3	2,70 %
Arabisk	1	0,90 %
Italiensk	1	0,90 %
Japansk	1	0,90 %
Kinesisk	1	0,90 %
Persisk	1	0,90 %
Russisk	1	0,90 %
Tyrkisk	1	0,90 %
Andet, ikke relevant	13	11,70 %
I alt	111	100,00 %

Sprog med kollegaer eller medstuderende	Antal	Procent
Engelsk	220	86,60 %
Dansk	105	41,30 %
Tysk	36	14,20 %
Spansk	25	9,80 %
Fransk	18	7,10 %

Nordiske sprog	11	4,30 %
Portugisisk	6	2,40 %
Arabisk	2	0,80 %
Italiensk	2	0,80 %
Kinesisk	2	0,80 %
Tyrkisk	2	0,80 %
Polsk	1	0,40 %
Andet	5	2,00 %
I alt	254	100,00 %

Sprogbrug i fritiden	Antal	Procent
Engelsk	238	91,20 %
Dansk	150	57,50 %
Tysk	45	17,20 %
Spansk	29	11,10 %
Fransk	22	8,40 %
Nordiske sprog	10	3,83 %
Arabisk	5	1,90 %
Kinesisk	5	1,90 %
Portugisisk	5	1,90 %
Italiensk	2	0,80 %
Tyrkisk	2	0,80 %
Persisk	1	0,40 %
Polsk	1	0,40 %
Russisk	1	0,40 %
Andet	2	0,80 %
I alt	261	100,00 %

Sprogbrug ved praktiske ting	Antal	Procent
Engelsk	189	74,40 %
Tysk	35	13,80 %
Dansk	29	11,40 %
Spansk	26	10,20 %
Fransk	18	7,10 %
Kinesisk	7	2,80 %
Portugisisk	7	2,80 %
Nordiske sprog	7	2,80 %
Andet	7	2,80 %
Arabisk	4	1,60 %
Tyrkisk	3	1,20 %
Italiensk	1	0,40 %
Japansk	1	0,40 %
Polsk	1	0,40 %
Russisk	1	0,40 %
I alt	254	100,00 %